

کورنلیو بیولا / مارکوس هلمز رعنا کاظمی مهرآبادی

دیپلماسی

دیجیتال

نظریات و عمل

بامقدمه دکتر محمد کاظم سجادی

سازمان اسناد و نشر
کتاب پارسه

دانشگاه علامه طباطبائی قم

سرشناسه: Bjola, Corneliu

عنوان و نام پدیدآور: دیپلماسی دیجیتال: نظریه و عمل / ویراستاران: کورنلیو بیولا و مارکوس هلمز ترجمه رعنا کاظمی مهرآبادی

مشخصات نشر: تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۴۲۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۳-۲۶۰-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا.

یادداشت: عنوان اصلی: Digital diplomacy: theory and practice

یادداشت: کتابنامه

موضوع: دیپلماسی -- نوآوری، اینترنت و روابط بین‌المللی

شناسه افزوده: هلمز، مارکوس

شناسه افزوده: کاظمی مهرآبادی، رعنا، ۱۳۶۶ - مترجم

رده‌بندی کنگره: JZ ۱۳۵۰ / ب ۹ د ۹ ۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی: ۳۲۷/۲۰۲۸۵۴۶۷۸

شماره کتابخانه ملی: ۴۴۹۹۷۱۴

دیپلماسی دیجیتال؛ نظریه و عمل

ترجمه رعنا کاظمی مهرآبادی / کورنلیو بیولا / مارکوس هلمز

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه / آماده‌سازی و تولید:

چاپ: رامین / طراحی گرافیک: پرویز بیانی

نوبت و شمارگان: چاپ دوم ۱۳۹۹، ۲۲۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر برای بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه محفوظ است.

هرگونه اقتباس از این اثر، منوط به دریافت اجازه کتبی از ناشر است.

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهیدی ژاندارمری شرقی، پلاک ۷۴.

طبقه سوم، تلفن، ۰۵ ۶۶۴۷۷۴

www.parsehbook.com / info@parsehbook.com

@ketabeparseh

فروشگاه: تهران، خیابان ولیعصر، روبروی دوراهی یوسف‌آباد، پلاک ۱۹۴۱

تلفن: ۸۸۹۱۸۹۴

فهرست

۱۳	پیشگفتار
۱۷	نویسندگان
۲۱	سپاس‌گزاری
۲۳	مقدمه: مفهوم دیپلماسی دیجیتال
۴۱	بخش یکم: دیپلماسی دیجیتال: بعد سیاسی
۴۳	۱. دیپلماسی دیجیتال و مدیریت تغییر بین‌المللی
۷۷	۲. دیپلماسی دیجیتال: مقایسه وعده و واقعیت
	۳. پنهان‌کاری، کار بازنده‌هاست: چرا دیپلمات‌ها برای حفاظت از منافع ملی، باید باز بودن را بپذیرند؟
۱۱۱	۴. رسانه‌های اجتماعی و دیپلماسی عمومی: مطالعه‌ای تطبیقی از استراتژی‌های دیپلماسی دیجیتال اتحادیه اروپا، ایالات متحده و ژاپن در چین
۱۴۷	۵. سلفی آمریکا: امریکا چگونه خود را در حساب‌های کاربری رسانه‌های اجتماعی به تصویر می‌کشد؟
۱۷۹	

- بخش دوم: دیپلماسی دیجیتال: بعد نهادی ۲۱۵
۶. یک کار معمولی؛ ارزیابی دیپلماسی دیجیتال بریتانیا و کانادا به عنوان تغییر سیاست ۲۱۷
۷. تکامل، نه انقلاب: شکاف دیجیتال در زمینه های امریکایی و استرالیایی ۲۴۷
۸. دیوان کیفری بین المللی: استفاده از تکنولوژی در دیپلماسی شبکه ای ۲۸۱
۹. هنگامی که انجام دادن، پیام می شود: دیپلماسی دیجیتال سوئدی ۳۱۵
۱۰. قدرت دیپلماسی: معانی جدید، و ابزارهای آن برای فهم دیپلماسی دیجیتال ۳۴۷
- نتیجه گیری: آینده دیپلماسی دیجیتال ۳۷۹

- اصطلاحات ۳۹۳
- کتابنامه ۴۰۷

نمودارها

- ۴-۱. داده های ویبو از سفارت ژاپن ۱۵۹
- ۴-۲. داده های ویبو از هیئت نمایندگی اتحادیه اروپا ۱۶۰
- ۴-۳. داده های ویبو از سفارت ایالات متحده ۱۶۱
- ۴-۴. مسیرهای پست مجدد ۱۶۴
- ۴-۵. لایه های پست مجدد ۱۶۶
- ۴-۶. پست های ویبو با بیشترین پست مجدد و نظر ۱۶۷
- ۴-۷. تحلیل پست های ویبو با بیشترین پست مجدد و نظردهی ۱۷۰

جداول

- ۱/۱. مقایسه سطوح مفید بودن و ابزارها/موانع مدیریت تغییر در دیپلماسی ۶۲
- ۴/۱. مسیر انتشار با تعداد < ۲۰۰ ۱۶۲

فهرست ❖ ۱۱

- ۱/۵. پست‌های فیسبوک و توئیتهای سلفی امریکا ۱۹۶
- ۱/۶. توئیتهای منتشرشده وزارت خارجه کانادا، فوریه - جون ۲۰۱۲ ۲۳۷
- ۲/۶. توئیتهای منتشرشده وزارت خارجه بریتانیا، فوریه - جون ۲۰۱۲ ۲۳۸

www.ketab.ir

پیشگفتار

نسبت دیپلماسی و تحولات تکنولوژیک در عرصه فضای مجازی چیست؟ این پرسشی نوین و کلیدی برای بررسی نهادهای نوین چون دیپلماسی در مواجهه با پدیده‌های نوظهور ولی به غایت موثر به نام انقلاب دیجیتال است. این نسبت در فرآیندی تحول یافته که از آن به عنوان دیپلماسی دیجیتال یاد می‌شود، و حوزه‌ای جدید از کنش و واکنشی عمیقاً ریشه‌دار در زندگی بشری یعنی دیپلماسی است.

انسان همیشه به صورت اجتماعی زندگی کرده است و هر چه راه‌ها را می‌پوشد زیستن در اجتماعات در ذات خود کنش و واکنش با دیگر انسان‌ها را در بر دارد. در انواع کنش و واکنش‌های انسانی با گونه‌های متنوعی از همکاری و منازعه مواجه هستیم. زمانی که انسان‌ها از طریق شکار زندگی می‌کردند، اختلاف بر سر مناطق اختصاصی قبایل و دسته‌های شکارچی امری طبیعی بود و قبیله‌ها برای حل و فصل اختلافات، نزد یکدیگر نماینده یا نمایندگانی گسیل می‌داشتند. این نمایندگان از تعرض مصون بودند و معمولاً در سفر خود برای قبیله دیگر هدیه می‌بردند و از آن‌ها هدیه می‌گرفتند. بدین سان است که دیپلماسی به مثابه نهادی برای حل اختلاف در دورترین ایام زندگی

سازمان‌های منطقه‌ای به مجموعه‌ای از کشورها و کنشگران در سطح یک منطقه با تعابیر افقی و عمودی ویژه آن‌ها امکان دسترسی می‌یابند.

در عین حفظ روح و بنیاد فکری دیپلماسی، کمتر پدیده‌ای مانند تکنولوژی در تغییر و تحول آن موثر بوده است. یکی از کارکردهای دیپلماسی، گزارشگری و انعکاس تحولات سرزمین‌های محل مأموریت دیپلمات‌هاست. از زمانی که تلگراف اختراع شد تاکنون که انقلاب دیجیتال فراگیر شده، کارکرد گزارشگری دیپلمات‌ها به‌طور پیوسته دستخوش تغییر و تحول گردیده است. آخرین تحول تکنولوژیک دنیا در حوزه دانش ارتباطات، نه فقط پیدایش ابزار دیجیتالی، بلکه پیدایش دنیای دیجیتال و فضای مجازی است که با وجود پیوند مجازی تبدیل به یکی از واقعی‌ترین پدیده‌های زندگی مدرن با اثرات شگرف شده است.

دنیای دیجیتال بر دیپلماسی‌ها اثر کرده و با خود گستره‌ای از مفاهیم، موضوعات، فرصت‌ها و چالش‌ها را وارد دنیای دیپلماتیک کرده است. نسبت دنیای دیپلماتیک را با دنیای دیجیتالی نمی‌توان صرفاً از منظر فنی و تکنولوژیک نگریست. دنیای دیجیتالی بر ماهیت کنش و واکنش عامل انسان‌ها سیاسی اثر کرده است، مفهوم قدرت را دگرگون کرده است، مدیریت بحران‌ها و چالش‌های سیاسی را دستخوش تحول نموده و در یک کلام مرزهایی نوین را برای نهادی کهن یعنی دیپلماسی فراهم کرده است.

کتابی که پیش رو دارید کوششی اولیه ولی جدی در شناخت و فهم نسبت دنیای نوین دیجیتال با دنیای کهن دیپلماسی است. مطالعه این نسبت از رای‌علاقه‌مندان به دانش سیاسی در کشور ما ضرورتی غیرقابل انکار است. مجموعه‌ای فرادی که در حوزه نظری سیاست به روابط بین‌الملل توجه دارند و نیز افسران که در حوزه عملی در اداره مناسبات سیاسی و دیپلماتیک کشور درگیرند، نیازمند انسجام ذهنی و فکری در مورد دیپلماسی، دنیای دیجیتال و نسبت این دو با یکدیگرند. باید در نظر داشت که مطالعات دیپلماتیک، حوزه‌ای کمتر مطالعه‌شده در درون خانواده بزرگ علوم سیاسی و روابط بین‌الملل در ایران است. با وجود سابقه طولانی ایران در کنش‌های دیپلماتیک و همچنین با توجه به نیاز روزمره اداره مناسبات دیپلماتیک،

ادبیات مربوط به دیپلماسی مخصوصاً از نظر معنوی کمک شسایانی به گسترش ادبیات مربوط به دیپلماسی مخصوصاً با عنایت به اثرات ناشی از انقلاب دیجیتال بر آن، بی‌تردید گامی در خور تقدیر است.

هرچند که دغدغه اصلی کتاب، حول مدیریت تغییر در دیپلماسی از منظر ظرفیت‌ها و امکانات تکنولوژی دیجیتال است و هرچند که نویسندگان آن از حوزه‌ها و تجاری مختلف برآمده و نگرشی یکدست بین آن‌ها وجود ندارد اما در مجموع انتشار ترجمه این کتاب افق‌هایی جدید را در عرصه‌های نظری و عملی زاوی خواننده فارسی‌زبان در حوزه دیپلماسی دیجیتالی قرار می‌دهد. این کتاب مسخرین از فاسیم، داده‌ها، چارچوب‌ها و موضوعاتی است که نشان می‌دهند که نسبت بین این دو تحول دیجیتال نسبتی مستقیم، بسیار جدی، چندوجهی و در حال دگرگونی است؛ به گمانی که بدون توجه به ابزار و ابعاد دیجیتالی، فهم و اداره دیپلماسی برای کشورگین منتهی به امکان‌پذیر نیست.

مترجم این اثر، سرکار خانم رعنا کاظمی مهرآبادی را حدود یک دهه است می‌شناسم. ایشان پژوهشگری حلی و علاقه‌مند در حوزه روابط بین‌الملل است که ترکیبی ستودنی از ادب و اخلاق، کنجکامی و میل به یادگیری و کشف و فهم پیچیدگی‌های روابط بین‌الملل را همراه با اشتیاق و سرشار به سرنوشت کشور در دنیای پرتلاطم کنونی در خود جمع کرده است. برای این پژوهشگر جوان، آینده‌ای سرتاسر از روشنی و درخشش را از خداوند متعال خواستار

دیده‌مد کاظم سجادیپور